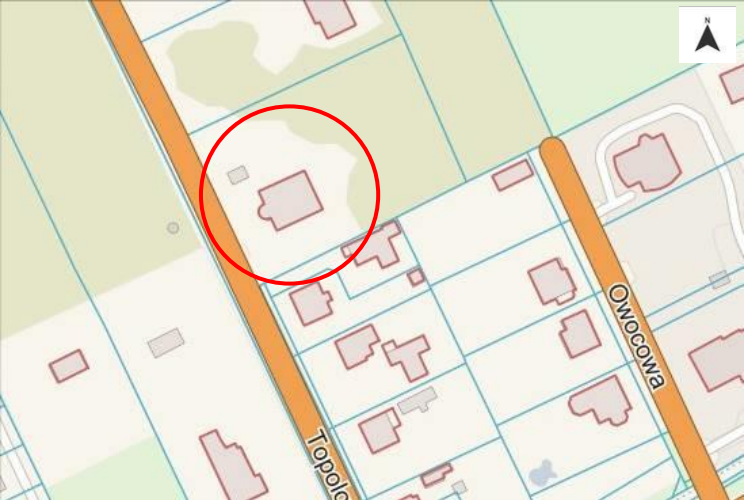

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO WPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW		3. Miejscowość GRODZISK MAZOWIECKI
1. Nazwa WILLA	2. Czas powstania I. 20 XX w.	4. Adres ul. Topolowa 12 nr ewidencyjny działki 16/3, obręb 0036 nr księgi wieczystej
11. Materiały graficzne Elewacja zachodnia, widok od strony ulicy Topolowej. Plan orientacyjny, skala 1:2000		5. Przynależność administracyjna województwo mazowieckie powiat grodziski gmina Grodzisk Mazowiecki 6. Współrzędne geograficzne 52° 6' 49.979" N 20° 39' 17.591" E 7. Poprzednie nazwy miejscowości 8. Właściciel i jego adres 9. Użytkownik i jego adres 10. Formy ochrony wpis do rejestru zabytków z 24.10. 2022 r., pod nr A-1830

12. Historia

Budynek powstał w latach 20. XX wieku. Według przekazów ustnych jedną z pierwszych właścicielek willi była Leonii Rudzka, prowadząca w Warszawie pensję dla dziewcząt z dobrych domów. W okresie letnim pensjonariuszki spędzały w jej domu wakacje. Kolejnymi właścicielami budynku byli państwo Miklaszewscy, od których niedługo potem odkupili ją państwo Stodólscy. W 1938 r. willę kupił por. Mieczysław Bieńkowski, [REDAKTOR]. Po II wojnie światowej, do mieszkającej w budynku rodziny [REDAKTOR] dosiedleni zostali lokatorzy kwaterunkowi. Obecnie willa ponownie znajduje się w całości w posiadaniu rodziny [REDAKTOR].

13. Opis

SYTUACJA: Willa usytuowana w końcowym, południowym odcinku ulicy Topolowej, po jej wschodniej stronie. Zlokalizowana w południowo-zachodniej części obszernej działki, w luźnej zabudowie, pomiędzy innymi budynkami wolnostojącymi w typie architektury willowej.

MATERIAŁ, KONSTRUKCJA, TECHNIKA

ŚCIANY: budynek murowany z cegły pełnej, w całości podpiwniczony.

WIEŻBA: drewniana.

DACH: wielopołaciowy, kryty dachówką esówką.

POSADZKI: parkiet drewniany, układany w jodełkę.

SCHODY: komunikację w budynku zapewnia klatka schodowa umieszczona w półkolistym ryzalicie zachodniej elewacji z drewnianymi, kręconymi schodami.

STOLARKA OKIENNA I DRZWIOWA: stolarka okienna: w całym budynku zachowane zostały oryginalne drewniane okna ościeżnicowe zdwojone; w większości pomieszczeń z zawrotnicami, dwudzielne, z pojedynczym nadświetleniem; na osi środkowej elewacji północnej dwudzielne, dwupoziomowe z dwudzielnym nadświetleniem zamkniętym łukiem odcinkowym; na poddaszu dwudzielne, ośmiokwaterowe w formie wolego oka; w wykuszu klatki schodowej czteropodziałowe oraz owalne, pionowe, ośmiokwaterowe. Wewnątrz okiennice czteroskrzydłowe o konstrukcji ramowo-płycinowej, zamykane na rygiel. Stolarka drzwiowa: drzwi zewnętrzne: drewniane w konstrukcji ramowo-płycinowej o zróżnicowanym układzie dekoracyjnym, dwuskrzydłowe i jednoskrzydłowe (prowadzące do klatki schodowej). Drzwi wewnętrzne: drewniane, o konstrukcji ramowo-płycinowej, jedno- i dwuskrzydłowe; w pokoju dziennym, w kondygnacji parteru czteroskrzydłowe przepierzenie ze szklanych kwater zamknięte łukiem eliptycznym.

RZUT: budynek założony na planie kwadratu z półkolistym ryzalitem od strony zachodniej i cylindryczną werandą od strony wschodniej.

KOMUNIKACJA: komunikację pomiędzy piętrami zapewnia usytuowana w półkolistym ryzalicie zachodniej elewacji klatka schodowa. Wejście do budynku znajduje się od strony elewacji zachodniej oraz – przez werandę – od strony elewacji wschodniej.

BRYŁA: zwarta, budynek o prostopadłościenną bryłę urozmaiconą półkolistym ryzalitem od strony zachodniej i cylindryczną werandą od wschodu; dwukondygnacyjny, z użytkowym poddaszem.

ELEWACJE: w całości tynkowane, w kondygnacji parteru, nad niskim cokół, dekorowany jest pasowym boniowaniem i artykułowanym płytkami, półkolistymi blendami w których umieszczono prostokątne otwory okienne. Nad pasem boniowania znajduje się rozdzielający kondygnacje gzyms kordonowy, kryty dachówką esówką. Elewacje zakończone są dekorowanym profilowanym gzymsem wieńczącym. Elewacja zachodnia jest pięcioosiowa, o osiach wyznaczonych przez otwory okienne. Środkową część elewacji zajmuje trójosiowy, cylindryczny ryzalit z umieszczonym na skrajnej wschodniej osi prostokątnym otworem drzwiowym. Powyżej – nad gzymsem kordonowym – w prostokątnych blendach umieszczone zostały w układzie wertykalnym pary otworów okiennych (kwadratowe w dolnej części oraz owalne powyżej) – obramione szerokimi opaskami zostały spięte ze sobą dekoracyjnymi agrafami. Elewacja północna jest trójosiowa. Środkowa oś zakończona lukarną zaakcentowana została w dolnej części dwukondygnacyjną, zamkniętą łukiem pełnym półkolistą wnęką, w której umieszczony został poprzedzony trójbocznymi, rozłożystymi schodami prostokątny otwór wejściowy. Dekorowany bogato rozrzeźbionym portalem, zwieńczony naczółkiem, po bokach dekorowany został spływami wolutowymi i umieszczonym pośrodku kartuszem wspartym na masce lwa. Nad nim – na wysokości drugiej kondygnacji – znajduje się zamknięty łukiem odcinkowym otwór okienny obramiony szeroką opaską z uszakami. Powyżej, w lukarnie usytuowano owalny otwór okienny spięty ze znajdującą się poniżej blendą dekoracyjną agrafą. W polu trójkątnego zwieńczenia lukarny wybito niewielki, okrągły otwór okienny. Elewacja wschodnia jest trójosiowa, o osiach wyznaczonych przez otwory okienne, z usytuowaną pośrodku dwukondygnacyjną, cylindryczną werandą. Otwarta arkadowym podcieniem w kondygnacji parteru, powyżej wspiera się na czworobocznych filarach dekorowanych korynckimi kapitelami. Do elewacji przylega obszerny, półkolisty taras obramowany prostą, murowaną barierą, z usytuowanym na osi środkowej otwarciem poprzedzonym trójbocznymi schodami. Elewacja południowa jest trójosiowa, analogicznie jak północna, zwieńczona trójkątną lukarną na osi środkowej. Poniżej znajduje się płytka blenda w której umieszczony został otwór okienny oraz – na wysokości drugiej kondygnacji – otwór drzwiowy balkonu o ażurowej barierze o geometrycznych wzorach.

WNĘTRZE: w pokojach dziennych pierwszej i drugiej kondygnacji zachowały się proste, pozbawione dekoracji piece kaflowe; w pokoju dziennym pierwszej kondygnacji zachowane zostało czteroskrzydłowe przepierzenie ze szklanych kwater zamknięte łukiem eliptycznym; na pierwszej kondygnacji zachowane są ponadto wbudowane szafy wnękowe w przedsionku oraz okienko podawcze w ścianie między kuchnią a salonem.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa 576 m2	16. Przeznaczenie pierwotne Budynek mieszkalny	17. Użytkowanie obecne Budynek mieszkalny
18. Stan zachowania Budynek zachowany w stanie dobrym. Widoczne miejscowe zawilgocenia oraz – w strefie przyziemia – porażenia mikrobiologiczne; porosty widoczne są szczególnie od strony północnej na różnych wysokościach elewacji. Przy otworach okiennych oraz niemal na całej długości gzymsu wieńczącego występują powierzchniowe spękania. W dobrym stanie zachowania jest zachowana w całym budynku oryginalna stolarka okienna i drzwiowa.		19. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie Zabezpieczenie partii cokołu przed wilgocią i porażeniem mikrobiologicznym. Monitorowanie spękań widocznych na elewacji.	

20. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)	21. Uwagi
	22. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)
23. Bibliografia: - decyzja o wpisie do rejestru zabytków z 24.10. 2022 r	24. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis) tekst: Rafał Powązka, grudzień 2024 r. fotografie współczesne: Rafał Powązka, marzec 2022 r.
	25. Źródła ikonograficzne (rodzaj, miejsce przechowywania)
	26. Załączniki: Załączniki: nr 1 fotografie współczesne

1. Miejscowość	Grodzisk Mazowiecki	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres willa, ul. Topolowa 12	6. Zawartość załącznika fotografie współczesne
2. Gmina	Grodzisk Mazowiecki		
3. Powiat	grodziski		
4. Województwo	mazowieckie		

Elewacja zachodnia (od strony ulicy Topolowej).

Elewacja północna.

Elewacja wschodnia (od strony ogrodu).

Elewacja południowa.

ZAŁĄCZNIK DO KARTY EWIDENCYJNEJ

Nr 1

1. Miejscowość	Grodzisk Mazowiecki	5. Nazwa zabytku (jak w karcie), adres willa, ul. Topolowa 12	6. Zawartość załącznika fotografie współczesne
2. Gmina	Grodzisk Mazowiecki		
3. Powiat	grodziski		
4. Województwo	mazowieckie		

Szklane przepierzenie (drzwi czteroskrzydłowe) pierwszej kondygnacji.

Drzwi wewnętrzne do przedsiionka oraz wbudowana szafa wnękowa na pierwszej kondygnacji.

Drzwi do jednego z pokoi na pierwszej kondygnacji.

Okienko podawcze między kuchnią, a salonem na pierwszej kondygnacji.

Opracowanie załącznika: Rafał Powązka
(data i podpis) grudzień 2024 r.